

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 81

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 martie 1994

SUMAR

Nr.	Pagina
HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
3. — Hotărâre privind aprobarea Raportului de activitate al Fondului Proprietății de Stat în anul 1993	1—8
4. — Hotărâre privind aprobarea Programului de privatizare al Fondului Proprietății de Stat pentru anul 1994	9—16

HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRĂRE

privind aprobarea Raportului de activitate
al Fondului Proprietății de Stat în anul 1993

În temeiul art. 64 din Constituția României și al art. 28 alin. 3 din Legea nr. 58/1991,

având în vedere Raportul comun al Comisiei pentru privatizare a Senatului și al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare a Camerei Deputaților, precum și dezbaterile care au avut loc în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 16 martie 1994,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Raportul de activitate al Fondului Proprietății de Stat în anul 1993, prevăzut în anexă, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 16 martie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OIȘU GHERMAN

București, 16 martie 1994.
Nr. 3.

CVISION
TECHNOLOGIES

RAPORTUL DE ACTIVITATE AL FONDULUI PROPRIETĂȚII DE STAT ÎN ANUL 1993

CAPITOLUL I

Cadrul legislativ și organizatoric
al funcționării F.P.S.

1.1. Cadrul legislativ

Activitatea Fondului Proprietății de Stat (F.P.S.) s-a desfășurat în conformitate cu legislația în vigoare: Legea nr. 15/1990 și Legea nr. 58/1991.

În cursul anului 1993 cadrul legislativ care reglementează procesul privatizării și, implicit, activitatea Fondului Proprietății de Stat a fost completat cu o serie de acte normative ca:

— modificarea Legii investițiilor străine (Legea nr. 35/1991) care, prin Legea nr. 57/1993 a eliminat unele interpretări ale legii și a instituit facilități privind transferul integral al profitului și al capitalului social deținute de partenerul străin;

— crearea și funcționarea fondurilor de investiții (Ordonanța Guvernului nr. 24/1993) — intermediari necesari în domeniul investițiilor financiare;

— Legea contractului de management;

— instituirea regimului de supraveghere financiară (Hotărârea Guvernului nr. 301/1993) care, prin Comitetul de Restructurare analizează activitățile celor 30 de unități nominalizate și face propuneri de restructurare/lichidare a societăților comerciale vizate;

— instituirea regimului de incapacitate de plată, pe baza Legii nr. 76/1992 și a Ordonanței Guvernului nr. 23/1993, prin care Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României au declarat primele 20 societăți comerciale în stare de prefaliment;

— eliminarea controlului statului asupra prețurilor, prin Hotărârea Guvernului nr. 206/1993;

— eliminarea cotei de adaos comercial;

— descurajarea creării de arierate, ca urmare a amendării Legii nr. 76/1992, prin introducerea unor penalități zilnice.

Cadrul legislativ existent în domeniu în anul 1993 poate fi apreciat ca incomplet, el nesatisfăcând decât într-o mică măsură cerințele impuse de accelerarea procesului de privatizare.

1.2. Organizarea Fondului Proprietății de Stat

Fondul Proprietății de Stat și-a desfășurat activitatea pe baza Regulamentului de organizare și funcționare a F.P.S., aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 643/1992.

În cursul anului, ca urmare a evoluției cadrului legislativ, al analizelor de stare efectuate de Fondul Proprietății de Stat și firme de consultanță, suportul organizatoric a fost restructurat, perfecționat și adaptat mai bine condițiilor concrete necesare realizării obiectivelor prevăzute de Legea nr. 58/1991.

— F.P.S. dispune de o structură organizatorică și de personal de specialitate, de proceduri și tehnici manageriale, care-i permit să satisfacă în mai mare măsură realizarea obiectivelor sale. Structura actuală a F.P.S. cuprinde următoarele direcții: strategie, politică economică și metode (1); restructurare-privatizare (5); operațiuni de supraveghere (1); coordonare filiale și reprezentanți (1); acționariat și fonduri (1); control documentare-restructurare-privatizare (1); buget-finanțe-contabilitate (1); management și administrativ (1).

— Numărul de personal, în total 148, astăzi, poate fi apreciat ca fiind insuficient în raport cu ritmul cerut de privatizare și de calitatea acestui proces.

— Baza materială a F.P.S. se apreciază ca fiind necorespunzătoare:

● Sediul din str. Ç. A. Rosetti nr. 21 — în proces de renovare și dotare cu instalațiile necesare desfășurării activității are o capacitate redusă (pentru circa 200 de angajați).

● Dotarea cu birotică este în curs de realizare.

● Informatizarea proceselor și procedurilor este la început.

● Dotările efectuate și cele în curs nu au fost în măsura să faciliteze o activitate normală.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare a F.P.S. (Hotărârea Guvernului nr. 643/1992), Consiliul de administrație a îndrumat întreaga activitate a F.P.S. Consiliul de administrație a funcționat în cadrul legal, membrii săi îndeplinindu-și obligațiile ce le revin conform legii.

Consiliul de administrație a hotărât delegarea unor competențe președintelui consiliului de administrație și directorului general executiv, imprimând procesului un caracter de descentralizare.

— Inexistența filialelor județene a îngreunat procesul și ritmul privatizării, ceea ce a condus la urgențarea constituirii acestora.

1.3. Formarea patrimoniului gestionat de F.P.S.

Patrimoniul gestionat de F.P.S. este format din cota de 70% din capitalul social al:

— societăților comerciale și societăților cu răspundere limitată;

— societăților comerciale formate prin asocierea societăților comerciale cu acționar unic statul român;

— regiilor autonome ce se transformă prin hotărârile ale Guvernului în societăți comerciale.

Absența unor reglementări juridice suficiente de explicate referitoare la modul de transfer al proprietății de stat în patrimoniul F.P.S. (executanți, termene, sancțiuni) a determinat necunoașterea exactă a patrimoniului gestionat de F.P.S.

Astfel, în evidența F.P.S. au fost transferate un număr de circa 5.934 societăți comerciale cu 4,17 milioane angajați și cu un capital social de 11.661 miliarde lei.

În municipiul București s-a definitivat transferul pentru un număr de numai 520 societăți comerciale, față de 1.081 societăți comerciale (baza de date F.P.S.) sau 833 societăți comerciale (baza de date A.N.P.).

În ceea ce privește înregistrarea societăților comerciale la Registrul comerțului cu F.P.S. și Fondurile Proprietății Private (F.P.P.) acționari, în baza actelor de transmitere, s-a constatat că un număr de circa 2.300 societăți comerciale, deși au semnat actele de transmitere, acestea nu sunt înregistrate la Registrul comerțului, întârziind încheierea procesului juridic. Datorită acestui fenomen a apărut întârzierea numirii reprezentanților F.P.S. și F.P.P. în adunarea generală a acționarilor.

Actul intitulat „Acord al acționarilor”, semnat între F.P.S. și F.P.P. reglementează coordonarea celor două instituții implicate în restructurarea societăților comerciale și în privatizarea restructuratei lor.

A fost aprobat Contractul de reprezentare, care stabilește limitele organizatorice și decizionale în care își desfășoară activitatea reprezentantul F.P.S. în adunarea generală a acționarilor. În luna septembrie a început numirea reprezentanților și semnarea contractelor, pe baza propunerilor înaintate de diverse ministere, organisme și instituții. Până la data raportului s-au realizat numirile reprezentanților în 35 de județe.

1.4. Sistemul de relații cu ministerele și alte instituții și organisme de stat

Cadrul legislativ implică în procesul privatizării diverse organisme și instituții: Agenția Națională pentru Privatizare (A.N.P.), Agenția Română de Dezvoltare (A.R.D.), Consiliul de Coordonare, Strategie și Reformă Economică (C.C.S.R.E.), Fondul Proprietății de Stat (F.P.S.), Fondurile Proprietății Private (F.P.P.), ministere etc., cu atribuții bine definite.

Conlucrarea strânsă între aceste instituții a avut un rol însemnat în conceperea, coordonarea și derularea proceselor de privatizare și restructurare în anul 1993.

Activitatea F.P.S. ca gestionar al participației statului în societățile comerciale a depins în bună măsură de colaborarea cu ministerele și cu alte instituții abilitate cu coordonarea și elaborarea politicii de reformă, la nivel macroeconomic și sectorial.

Atingerea obiectivelor prevăzute în „Strategia de reformă economico-socială a programului de guvernare”, cât și strategia de privatizare a F.P.S. a presupus o abordare coerentă a problematicii.

Consiliul de Coordonare, Strategie și Reformă Economică, prin integrarea diferitelor componente ale reformei elaborate în diverse instituții și asistate de diferite programe de finanțare multilaterală și bilaterală, elaborează strategii de ajustare structurală, cu obiective pe termen mediu și lung, privind ansamblul economiei românești, iar F.P.S. elaborează strategii de privatizare și restructurare la nivelul societății comerciale.

F.P.S. a ținut seama în deciziile sale de orientările macroeconomice ale programului de reformă, fără să susțină că pe parcursul anului ar fi existat o sistematică colaborare de analiză și decizie cu C.C.S.R.E.

În relația F.P.S. — ministere au apărut greutăți generate de problematica delimitării sferei de activitate și statuarea modului de colaborare.

Ministerele fiind în prezent într-un proces de modificare a rolului lor, atribuțiile principale ale acestora fiind legate de elaborarea strategiilor sectoriale, ele se adaptează mai greu acestui statut. Modificarea atribuțiilor ministerelor prin dinamica legislației și a instituțiilor a creat o aparentă dezorientare a lor, prin dispariția bruscă a unor activități „tradiționale”. Din acest motiv au apărut și unele incoerențe referitoare la atribuții, care au influențat negativ relațiile cu F.P.S.

O conlucrare bună a fost realizată cu Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului (M.L.P.A.T.) și Ministerul Turismului. Astfel, M.L.P.A.T. a colaborat eficient în realizarea privatizării în 1993. Ministerul Turismului, prin analizele și studiile efectuate, a informat permanent F.P.S., atât asupra impedimentelor constatate (incertitudini patrimoniale, rezultate nesatisfăcătoare ale locațiilor de gestiune și închiriere etc.), cât și asupra soluțiilor de privatizare.

O modalitate importantă a colaborării F.P.S. — ministere, a constituit-o atragerea specialiștilor din diverse ramuri de activitate economică la acțiunile F.P.S., în principal, la gestionarea societăților comerciale privatizabile prin:

— mandatarea în calitate de reprezentanți ai F.P.S. în adunările generale ale acționarilor, a specialiștilor din ministere;

— constituirea societăților de strategie formate pentru grupuri de societăți comerciale angrenate în proiecte mai ample și de durată vizând privatizarea și restructurarea subsectorială sau intersectorială — pe lanțul productiv. Constituite sau contractate de către acționari, potrivit legii, utilizând specialiști în management financiar, industrial și comercial, inclusiv din ministere, aceste echipe multidisciplinare vor asigura strategia comună, elaborarea, dăruirea și managementul proiectelor respective de restructurare-privatizare la nivelul grupului de societăți. Se îmbină astfel utilizarea eficientă a fondului restrâns de specialiști (cu orientare de piață) cu descentralizarea și accelerarea procesului.

În procesul de restructurare, rolul ministerelor este complex, el presupunând participarea directă a acestora de la identificarea societăților comerciale restructurabile, care trebuie să țină seama de viziunea strategică de ansamblu, dar și de caracteristicile individuale și „istorice” ale fiecărei societăți comerciale până la finalizarea acțiunii.

Lipsa criteriilor, opțiunilor și orientărilor de restructurare sectorială/subsectorială în studiile elaborate de către ministere, a îngreunat selectarea societăților comerciale supuse regimului de supraveghere financiară, precum și a societăților comerciale declarate în incapacitate de plată.

Potrivit prevederilor legale cu care este abilitată A.N.P., de elaborare a normelor metodologice de organizare și vânzare de acțiuni și active, F.P.S. și A.N.P. au elaborat Normele metodologice nr. 1/1992 privind procedura standard de vânzare a acțiunilor societăților comerciale mici. În baza acestei metodologii, s-au asigurat facilități din partea F.P.S. pentru asociația („Programul acțiunii salariaților”) salariaților și conducerii societății, de natură să sporească interesul și potențialul acestora de participare în procesul de privatizare.

Colaborarea F.P.S. cu A.N.P. s-a desfășurat în condițiile legii, A.N.P. păstrându-și rolul de coordonare a activității de privatizare pe ansamblu; F.P.S., în exercitarea rolului său, a beneficiat de o serie de elemente informaționale existente în gestiunea A.N.P.

Având în vedere rolul investițiilor străine în procesul de privatizare și restructurare, în colaborare cu A.R.D. s-au întreprins acțiuni pentru menținerea și dezvoltarea contactelor cu potențiali investitori străini și pentru îmbunătățirea nivelului metodologic, care reglementează înființarea societăților comerciale mixte.

CAPITOLUL II

Elemente strategice privind procesul de privatizare

2.1. Obiective urmărite

Obiectivul major al procesului de privatizare — transferul efectiv de proprietate, care să genereze comportamente responsabile din partea noilor proprietari și apariția unor entități economice eficiente, competitive, mai dinamice, cu o capacitate sporită de adaptabilitate la mediul concurențial intern și internațional — a fost urmărit sistematic de către Fondul Proprietății de Stat.

Orientările strategice de privatizare ale F.P.S., pentru anul 1993, au decurs din strategia de reformă economico-socială a Programului de guvernare și au ținut seama de analizele sectoriale ale ministerelor, în măsura disponibilității și utilității acestora în raport cu specificitatea procesului de privatizare. Aceste orientări au vizat :

- privatizarea cu prioritate a societăților comerciale mici ;
- demararea și accelerarea privatizării societăților comerciale mici din domeniul agriculturii și transportului rutier ;
- privatizarea societăților comerciale mijlocii prin diverse metode și combinații de metode ;
- restructurarea societăților comerciale în vederea pregătirii lor pentru privatizare ;
- descentralizarea privatizării prin mandatarea societăților de strategie constituite, în elaborarea proiectelor de restructurare și privatizare și implementarea acestora ;
- pregătirea acțiunilor de privatizare, procedurile și normele metodologice elaborate au constituit premisele pentru accelerarea procesului de privatizare în anul 1994.

2.2. Metode și mijloace aplicate

Conform prevederilor art. 46 din Legea nr. 58/1991, vânzarea acțiunilor sau părților sociale ale societăților comerciale deținute de F.P.S. către persoane fizice sau juridice române sau străine s-a realizat prin următoarele metode :

- oferta publică ;
- vânzarea pe bază de licitație deschisă sau licitație cu participanți preselecționați ;
- vânzarea prin negociere directă ;
- combinații ale metodelor de mai sus.

Combinarea metodelor de privatizare s-a aplicat, de regulă, în cazurile în care din analiza societății comerciale s-a constatat necesitatea asigurării unei structuri optime a acționariatului (investitor strategic și/sau acționariat public) și în cazurile societăților comerciale ale căror acțiuni s-au putut vinde în mai multe etape.

Alegerea metodei sau a combinației de metode de vânzare s-a făcut de către acționarii (F.P.S. și F.P.P.) de la care se cerea, prin planul de privatizare aprobat

pentru fiecare societate comercială, elaborat în urma unor analize sau conform procedurilor aplicabile pentru unele categorii de societăți comerciale selectate.

Pentru asigurarea unei dinamici susținute a procesului de privatizare, societățile comerciale mici s-au privatizat conform metodologiei standard prin ofertarea la un preț egal cu valoarea patrimoniului net reevaluat existent la data ultimei raportări contabile, fiind exceptate cele stabilite de Consiliul de administrație al F.P.S.

Ținând seama de condițiile specifice în care își desfășoară activitatea societățile comerciale din agricultură, precum și cele din transportul rutier, F.P.S. în colaborare cu ministerele coordonatoare au stabilit norme metodologice specifice pentru demararea și accelerarea privatizării în aceste domenii.

Privatizarea societăților comerciale mijlocii s-a făcut prin vânzarea de acțiuni prin negociere directă, în două variante : vânzarea unui pachet de acțiuni către un investitor strategic sau către o asociație dintre salariați și conducere ; și vânzarea de pachete de acțiuni prin licitație.

La vânzarea de acțiuni prin negociere directă, valoarea de vânzare a acțiunilor s-a evaluat în funcție de valoarea patrimoniului, a profitului prognozat și o estimare a prețului pieței.

CAPITOLUL III

Desfășurarea procesului de privatizare

3.1 Condițiile economico-sociale

Procesul de privatizare s-a desfășurat în anul 1993 în condiții economico-sociale caracterizate prin :

— producția industrială realizată pe primele 8 luni ale anului a înregistrat o tendință constantă de redresare comparativ cu realizările din perioadele corespunzătoare din anul 1992. Contribuția decisivă la acest proces de redresare au avut-o sectoarele extractiv și energetic, în timp ce unele ramuri ale industriei prelucrătoare se mențin încă sub nivelul realizărilor anului trecut ;

— rata inflației a crescut, cu tendință de majorare spre sfârșitul anului. În medie, pe primele 8 luni, rata lunară a inflației a fost de 12,1%, superioară anului 1992 ;

— rata șomajului a atins 9% din populația activă la începutul anului 1993. Se atinge astfel un prag îngrijorător, cu consecințe sociale ;

— devalorizarea monedei naționale este în continuă creștere. Față de începutul anului 1993, cursul de schimb al leului față de dolar a crescut de la 480 la 1.050, având consecințe importante asupra comerțului exterior ;

— deficitul balanței de plăți a comerțului exterior s-a menținut în anul 1993 ;

— soldul balanței comerciale a continuat să fie negativ, înregistrând un deficit de circa 500 milioane dolari.

3.2. Factori de influență

Privatizarea, proces complex și de durată, a fost influențată în anul 1993 de o serie de factori :

— blocajul financiar — menținerea în circuitul economic a societăților comerciale nerentabile ;

— lipsa de capital autohton ;

— informarea insuficientă a populației cu privire la procesul de privatizare ;

— deficitul din bugetul de stat nu a făcut posibilă sprijinirea financiară a procesului de restructurare și privatizare ;

— evoluția cursului de schimb al leului ;

— absența unei piețe de capitaluri (legea bursei de valori) ;

— interesul scăzut al investitorilor străini. În procesul de privatizare în anul 1993, întreprinzătorii străini nu au fost interesați în cumpărarea de acțiuni la societăți comerciale ci și-au canalizat fondurile financiare spre mărirea capitalului social la societățile existente ;

— obținerea titlurilor de proprietate asupra terenurilor, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 834/1992, se realizează deosebit de greu pe întregul lanț de avize. Din primele 3 liste de societăți comerciale mici, care însumează 421 societăți, un număr de 77 societăți nu au titlul de proprietate asupra terenurilor. De asemenea, există multe situații litigioase, atât în cadrul societăților comerciale propuse a se privatiza, cât și în relațiile acestora cu terții, care împiedică asupra privatizării.

3.3. Evaluarea perspectivelor privatizării în raport cu „starea” sistemului economic

Având în vedere situația economico-socială concretă a României, precum și dificultățile întâmpinate în procesul de privatizare în anul 1993, durata acestuia estimată realist va fi mai mare de 7 ani.

Din experiența acumulată în anul 1993 rezultă următoarele constatări :

— privatizarea standard, conform Normelor metodologice nr. 1/1992, sub raportul condițiilor de creditare (avans, termen final de plată), este aplicabilă numai pentru societățile comerciale mici și, în unele cazuri, și societăților comerciale mijlocii.

Având în vedere situația financiară a cumpărătorilor potențiali și faptul că ratele de rambursare sunt dimensionate potrivit profitului net estimat în planul de afaceri al societății, va crește ponderea societăților comerciale pentru care, atât prețul acțiunilor, cât și pe activul net, cât și durata de 6 ani a creditului F.P.S. nu sunt accesibile cumpărătorilor reali. Aceasta va crea, în anul 1994, necesitatea modificării procesului de privatizare, în sensul reducerii prețului și extinderii

duratei și volumului creditului acordat de F.P.S., pentru a menține prioritatea societăților mici și preferința pentru oferta salariaților și conducerii ;

— și în cazul societăților comerciale mici, care se pretează la metoda standard de privatizare, există unele dificultăți pentru cele din transportul rutier, servicii pentru agricultură, comerț, turism ; principalele dificultăți privind clarificarea situației patrimoniale a societăților depind de aplicarea altor legi (Legea fondului funciar, regimul bunurilor confiscate abuziv) și, împreună cu durata de soluționare a litigiilor aferente, vor greva și în următorii ani numărul de societăți privatizabile ;

— societățile mari necesită o perioadă mai mare de pregătire a privatizării și un capital financiar substanțial acumulat în sectorul privat și atras din exterior. Rolul de catalizator al investițiilor străine în procesul de restructurare și privatizare este încă departe de a fi atins. Volumul mediu anual al investițiilor străine de circa 200 milioane dolari, precum și preponderența orientare a companiilor cu capital străin constituite spre sectorul de comerț nu au creat fluxurile de investiții străine necesare, care să aibă impact semnificativ ;

— insuficiența numerică a personalului din instituțiile implicate în procesul de privatizare, precum și faptul că acest personal se află în curs de formare și specializare ;

— existența unor disfuncții în colaborarea dintre F.P.S., F.P.P., ministere, A.N.P. și societățile comerciale etc.

CAPITOLUL IV

Acțiuni și rezultate în privatizare și restructurare în anul 1993

4.1. Vânzări de acțiuni

Vânzarea acțiunilor societăților comerciale gestionate de F.P.S. s-a făcut către persoane fizice și juridice române sau străine prin următoarele metode :

— oferta publică ;

— vânzarea pe bază de licitație ;

— vânzarea prin negociere directă ;

— combinații ale metodelor de mai sus.

Până în prezent, F.P.S. a selectat și publicat un număr de 669 societăți comerciale, însumând un capital social de 383 miliarde lei, care au început pregătirea privatizării, la care se adaugă cele 3 societăți în lichidare cu capital social de 15,4 miliarde lei. Față de un capital social total, conform datelor din bilanțul contabil la 31.12.1992, în valoare de 11.649 miliarde lei, F.P.S. a oferit spre vânzare acțiuni, care însumează un capital ce reprezintă circa 3,50% din acesta.

Se află în curs de aprobare lista nr. 5 cuprinzând circa 154 societăți comerciale mici, oferite de către F.P.S. spre privatizare.

Privatizarea societăților comerciale de către F.P.S. a început, practic, în luna aprilie 1993, iar prima listă cu societățile comerciale mici propuse pentru privatizare s-a publicat pe 9 martie 1993 în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a. În prima fază a procesului de privatizare s-a consumat un volum mare de timp cu acordarea de consultanță pentru investitori, salariați și conducerile societăților comerciale, privind aplicarea prevederilor legii (inclusiv a Legii nr. 31/1990). În același timp, personalul F.P.S. s-a implicat efectiv în soluționarea multiplelor probleme legate de aplicarea de către societățile comerciale a normelor legale privind procesul de privatizare.

4.2. Vânzări de societăți comerciale mici

Din cele 5.934 de societăți comerciale transferate la F.P.S., peste 2.600 sunt societăți comerciale mici, ce însumează un capital social de circa 400 miliarde lei, ceea ce reprezintă 3,4% din capitalul social total deținut. În aceste societăți își desfășoară activitatea 465 mii de salariați.

În cele 4 liste *) succesive publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, din anul 1993, au fost înscrise 561 societăți comerciale mici cu un capital social de 95 miliarde lei. Dintre acestea erau privatizate la 31 octombrie 1993 134 societăți comerciale mici cu un capital social total de 18,5 miliarde lei, din care partea F.P.S. reprezintă 2.691.925 acțiuni cu valoarea nominală totală de 13 miliarde lei, vândute la un preț de 23,8 miliarde lei. Numărul salariaților din aceste societăți se ridică la 28.876 persoane (anexa nr. 1).

Societățile comerciale privatizate sunt din sectorul : construcții — 41 ; comerț interior — 16 ; publicitate, mass-media — 13 ; cercetare-proiectare — 10 ; servicii — 9 ; confecții-textile — 6 ; transport auto — 6.

Toate aceste societăți comerciale mici s-au privatizat conform Normelor metodologice nr. 1/1992 privind procedura standard de privatizare în următoarele condiții :

— avansul plătit într-o perioadă de timp cuprinsă între 15—30 zile de la data semnării contractului de vânzare-cumpărare, în cuantumul de 15—30% din prețul de vânzare ;

— restul sumei de achitat în rate eşalonate, de regulă semestrial, într-un interval de 6—10 ani ;

— dobânda percepută la rate a fost cuprinsă între 24,5—26% anual ;

— pentru partea de 30% din prețul total s-au utilizat carnetele cu certificate de proprietate, care în perioada analizată au avut valoarea de 135.000 lei în trimestrul II 1993, de 141.000 lei în trimestrul III 1993 și, respectiv, de 145.000 lei în trimestrul IV 1993 ;

— pentru anumite sectoare de activitate (servicii pentru agricultură și transporturi rutiere), Consiliul de administrație al F.P.S. a aprobat (pentru societățile comerciale mici) proceduri specifice de privatizare privitoare la modalitățile de plată (avans, rate, dobânzi).

Se estimează că până la 31 decembrie 1993 numărul societăților comerciale mici privatizate se va ridica la circa 200.

4.3. Vânzări de societăți comerciale mijlocii

Fondul Proprietății de Stat a publicat liste **) conținând 109 societăți comerciale mijlocii și mari, ce însumează un capital social de 288 miliarde lei, care sunt propuse pentru privatizare.

Din cele 97 societăți comerciale mijlocii aflate în procesul de privatizare, până în prezent s-au privatizat următoarele societăți :

Nr. crt.	Denumirea societății comerciale	Domeniul de activitate	Capitalul social — mil. lei —	Numărul de salariați	Prețul de vânzare pentru partea F.P.S. — mil. lei —	Cota vândută din participația statului
1.	„Solaris“ — S.A. Călărași	Comerț	1.100	260	990	70%
2.	„Compania Industrială «Grivița»“ — S.A.	Reparații și confecții piese de schimb, service	1.020	1.318	1.753	70%
3.	„Adesgo“ — S.A. București	Confecții-textile	1.328	1.250	1.328	38%
4.	„Proberco“ — S.A. Baia Mare	Industrie alimentară	1.200	180	1.150	70%
5.	„Moldofil“ — S.A.	Confecții-textile	1.279	700	844	70%

De asemenea, se află în proces de vânzare avansată de negociere societățile comerciale :

*) Listele nr. 1, 2, 3 și 4 au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, Supliment 1 din 9 martie 1993, Supliment 2 din 29 aprilie 1993, Supliment 3 din 5 iulie 1993 și Supliment 5 din 13 septembrie 1993.

**) Societățile mijlocii și mari propuse pentru privatizare sunt cuprinse în listele nr. 1 și 2, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, Supliment 7 din 22 octombrie 1993 și Supliment 11 din 9 decembrie 1993.

Nr. crt.	Denumirea societății comerciale	Domeniul de activitate	Capitalul social — mil. lei —	Numărul de salariați	Stadiul actual al privatizării
1.	„Poiana — Produse Zaharoase“ — S.A.	Industrie alimentară	1.232	1.100	Vânzare prin licitație, finalizare procedură licitație
2.	„Ikos Conf.“ — S.A.	Confecții-textile	1.050	2.210	Negociere cu partener străin
3.	„Energomontaj“ — S.A. București	Construcții de mașini	4.869	9.474	Finalizare ; analiză documentație, privatizare
4.	„Zimbru“ — S.A. Iași	Industrie alimentară	1.626	425	Finalizare ; analiză documentație, privatizare
5.	„Ergoconstrucția“ — S.A. *)	Construcții	5.650	6.594	Negociere vânzare
6.	„Libertatea“ — S.A.	Mobilă	902	1.294	Avizare în Consiliul de administrație
7.	„Apemin“ — S.A.	Industrie alimentară	1.486	470	Avizare în Consiliul de administrație
8.	„Apasco“ — S.A.	Construcții	1.442	1.104	Negociere cu P.A.S.

*) Societate comercială mare.

4.4. Reabilitarea economico-financiară a unor societăți comerciale

În urma solicitărilor Ministerului Agriculturii și Alimentației privind alocarea unor fonduri pentru recapitalizarea societăților comerciale din sectorul avicol, F.P.S. a aprobat constituirea unui fond de restructurare financiară de 10,5 miliarde lei.

După analiza documentației tehnico-economice a unui număr de 61 societăți comerciale avicole, au fost selectate 32 societăți pentru restructurare financiară.

Fondul alocat s-a distribuit în două tranșe (iulie și august) pe baza semnării „Convenției privind restructurarea financiară în vederea reabilitării și privatizării“.

Banca Agricolă — S.A. a fost acreditată cu verificarea modului de utilizare a fondurilor. Ea poate sista operațiunea de finanțare când sumele alocate sunt utilizate în alte scopuri.

Societățile comerciale avicole pentru care s-a aprobat restructurarea financiară vor fi trecute pe listele ce se vor publica în vederea privatizării.

Se află în atenția F.P.S. și procesul de restructurare financiară a societăților comerciale de creștere a porcilor. În procesul de analiză vor intra cu prioritate societățile comerciale de selecție și testare.

Consiliul de administrație al F.P.S., la solicitarea M.A.A., a aprobat, de asemenea, un fond de 7 miliarde lei, din care 2,5 miliarde lei pentru societățile comerciale de selecție și 4,5 miliarde lei pentru cele 29 societăți comerciale profilate pe producția de carne.

De îndată ce ministerele vor propune pentru reabilitare și capitalizare societăți comerciale din alte domenii de activitate, ele vor fi analizate cu prioritate.

4.5. Restructurarea societăților comerciale

F.P.S. a întocmit metodologia de restructurare a societăților comerciale, care a fost adusă la cunoștința ministerelor. Potrivit acesteia, documentele obligatorii sunt studiul de strategie sectorială/subsectorială, care se întocmește de către ministere și studiul de restructurare.

Până în prezent, F.P.S. a analizat un număr de 28 de studii de restructurare, din care numai 4 studii vor fi înaintate, în luna noiembrie 1994, spre aprobare, Consiliului de administrație. Celelalte studii nu sunt complete (lipsă avize, nerespectarea metodologiei cunoscute etc.).

Conform prevederilor legale, F.P.S. în colaborare cu ministerele a adoptat o serie de măsuri în plan organizatoric prin crearea societăților de strategie, care grupează societăți cu interese comune. Acestea asigură elaborarea prognozelor și strategiilor de restructurare, sunt mandate să gestioneze și să implementeze proiectele de restructurare aprobate și asigură reprezentarea fondurilor în adunările generale ale societăților comerciale la care acestea dețin acțiuni.

S-au aprobat până în prezent statutele și contractele de reprezentare pentru următoarele societăți comerciale de strategie: „Romtub“ — S.A. București, „Siderom“ — S.A. București, „Conef“ — S.A. București și „Refarom“ — S.A. Brașov.

Un număr de 30 societăți comerciale cu capital de stat din sectoarele construcții de mașini, chimie și petrochimie, metalurgie etc., în situație financiară critică, au fost supuse, în baza Hotărârii Guvernului nr. 301/1993, unui regim strict de supraveghere economico-financiară. Acesta a fost exercitat prin comisiile de supraveghere constituite la nivelul fiecărei societăți comerciale, conduse și coordonate de Consiliul de restructurare.

SITUAȚIA SOCIETĂȚILOR COMERCIALE PRIVATIZATE PE SECTOARE DE ACTIVITATE

Data : 31/10/1993

— lei —

Sectorul de activitate	Numărul de societăți comerciale	Capitalul social 1. total 2. 70%	Numărul de acțiuni F.P.S.	Valoarea acțiunilor F.P.S.	Salariați
Industria construcțiilor de mașini, prelucrare	2	1. 159.241.000 2. 111.468.700	6.134	164.661.000	309
Industria electronică, electro-tehnică	2	1. 139.455.000 2. 97.618.500	19.523	202.276.400	260
Industria chimică	1	1. 17.685.000 2. 12.379.500	2.476	22.507.300	35
Industria materialelor de construcții	1	1. 14.800.000 2. 10.360.000	2.072	24.763.800	21
Industria lemnului, celulozei și hârtiei	2	1. 225.026.000 2. 157.518.200	9.881	451.410.600	625
Industria de confecții, textile	6	1. 699.505.000 2. 489.653.500	43.827	926.693.225	1.531
Industria de pielărie, blană, încălțăminte	3	1. 392.607.000 2. 274.824.900	45.590	451.830.800	770
Industria alimentară	6	1. 2.034.589.205 2. 1.424.212.443	109.153	2.381.043.760	1.092
Alte industrii	1	1. 88.708.000 2. 62.095.600	12.419	73.247.262	75
Agricultură	2	1. 27.046.000 2. 18.932.200	3.786	54.553.800	45
Transporturi auto	6	1. 1.754.716.242 2. 1.228.301.369	574.566	2.669.219.195	2.231
Construcții	41	1. 5.088.282.816 2. 3.561.797.971	650.687	7.211.024.775	14.575
Informatică	1	1. 13.582.000 2. 9.507.400	1.901	12.614.000	11
Comerț interior	16	1. 4.950.089.442 2. 3.465.062.609	609.656	4.588.320.633	2.780

SITUAȚIA CONTRACTELOR DE PRIVATIZARE PE SECTOARE DE ACTIVITATE

Data : 29/10/1993

— lei —

Sectorul de activitate	Numărul de contract	Capitalul social 1. total 2. 70%	Numărul de acțiuni F.P.S.	Valoarea acțiunilor F.P.S.	Salariați
Comerț exterior	3	1. 89.215.000 2. 62.450.500	11.551	798.657.036	186
Cercetare, proiectare	10	1. 674.602.489 2. 472.221.742	192.737	739.808.290	1.659
Turism, alimentație publică, agrement	3	1. 240.191.000 2. 168.133.700	17.046	592.895.860	448
Servicii	9	1. 666.272.000 2. 466.390.400	99.327	811.303.515	684
Publicitate, mass-media	13	1. 261.398.966 2. 182.979.276	50.454	322.970.228	874
Aprovizionare, contractări	5	1. 951.038.000 2. 665.720.600	223.029	1.262.586.427	570
Gospodărie comunală și locală	1	1. 43.600.000 2. 30.523.000	6.105	45.921.000	95
Pentru contractele încheiate până la data de 28/10/1993	134	1. 18.531.655.160 2. 12.972.153.012	2.691.925	23.808.318.906	28.876

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Programului de privatizare
al Fondului Proprietății de Stat pentru anul 1994

În temeiul art. 64 din Constituția României și al art. 28 alin. 3 din Legea nr. 58/1991,

având în vedere Raportul comun al Comisiei pentru privatizare a Senatului și al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare a Camerei Deputaților, precum și dezbaterile care au avut loc în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 16 martie 1994,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Programul de privatizare al Fondului Proprietății de Stat pentru anul 1994, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 16 martie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 16 martie 1994.
Nr. 4.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

ANEXĂ

PROGRAMUL DE PRIVATIZARE AL FONDULUI PROPRIETĂȚII DE STAT PENTRU ANUL 1994

CAPITOLUL I

Cerințe pentru accelerarea procesului
de privatizare

Accelerarea procesului de privatizare constituie una dintre prioritățile procesului de tranziție la economia de piață. Privatizarea oferă o șansă pentru relansarea economică prin stimularea liberei inițiative, îmbunătățirea calității actului de conducere, întărirea coînteresării și a disciplinei, creșterea eficienței în utilizarea resurselor, sporirea eforturilor de acumulare și investiții, la nivelul agenților economici.

1.1 În domeniul legislativ

Procesul de privatizare are drept principal temei legal Legea nr. 58/1991, precum și o serie de alte acte normative referitoare la înființarea unor instituții cu diferite roluri în privatizare. Pentru desfășurarea coerentă și în ritm susținut a reformei, apare necesară adoptarea de noi legi.

● Legea bursei de valori (conform art. 73 din Legea nr. 58/1991)

Privatizarea va fi impulsionată de posibilitatea tranzacțiilor pe piața secundară a capitalurilor, ceea ce ar conduce la creșterea încrederii investitorilor în procesul de privatizare. Instituționalizarea pieței secundare creează premisele stabilirii valorii reale a acțiunilor și asigură transparența mecanismului de tranzacții, inclusiv a informației aferente.

● Legea Deputaților privind bunurile preluate de stat în mod abuziv (conform art. 77 din Legea nr. 58/1991)

În obiectivul reglementării specifice, există numeroase probleme în curs sau potențiale. În alte țări foste

socialiste (Cehia și Slovacia), problema a fost reglementată înaintea demarării procesului de privatizare, cu scopul eliminării incertitudinilor patrimoniale și al stabilirii încrederii în proprietatea privată.

● Legea falimentului

Falimentul, fenomen caracteristic economiei de piață, necesită o reglementare adecvată printr-un cadru juridic și instituțional modern. Prevederile legale actuale (Ordonanța Guvernului nr. 23/1993 și Legea nr. 76/1992 — republicată) utilizează vechiul Cod comercial, oferind o soluție tranzitorie care s-a dovedit greoaie în aplicare.

1.2. În domeniul organizatoric

Reușita privatizării depinde, în măsură considerabilă, de funcționarea eficientă a F.P.S. și de conlucrarea acestuia cu celelalte instituții implicate direct sau indirect.

● Îmbunătățirea structurii organizatorice a F.P.S., precum și a sistemului informațional-decizional al acestuia la scară națională, în care sens se va acționa pentru :

— preluarea de către F.P.S. a direcțiilor teritoriale existente în prezent în subordinea A.N.P. și crearea, în cadrul acestora, a unor compartimente specializate de analiză și studii privind evoluția și eficiența privatizării la nivel local, regional și național ;

— constituirea unei baze de date a F.P.S. adecvate inițierii, desfășurării și controlului activităților ante și postprivatizare ;

— dezvoltarea relațiilor sale cu F.P.P. prin mandatarea acestora pentru pregătirea privatizării.

● Diversificarea metodelor și tehnicilor de vânzare a acțiunilor societăților comerciale

Experiența acumulată în privatizarea-pilot și în cea a societăților comerciale mici prin metoda standard a relevat necesitatea îmbinării unor principii și metode comune cu particularizări ale acestora, menite să răspundă obiectivelor de ansamblu ale reformei. Totodată, a rezultat oportunitatea unei mai bune coordonări a procesului de privatizare cu descentralizarea acestuia, într-o secvențialitate cu diferite orizonturi de timp.

La societățile comerciale mijlocii și mari, vânzarea acțiunilor se va face prin adresare unor categorii diverse de investitori (salariați și conducere, investitori strategici, investitori privați, publicul larg). Pentru creșterea viabilității postprivatizare, și în funcție de specificul societății comerciale, se va selecta metoda (combinația de metode) cea mai adecvată.

În general, aplicarea metodei de privatizare, înscriindu-se în cadru legal, se va caracteriza prin flexibilitate și multitudine de forme și metode, în funcție de caracteristicile societății comerciale, evoluția raportului cerere-ofertă de capital privatizabil, precum și de interferența cerințelor de protecție a capitalului național (acțiuni preferențiale, acțiuni „de aur”) și atragerea capitalului străin.

● Organizarea activității de restructurare

În funcție de prioritățile din procesul de restructurare, în anul 1994, F.P.S. va operaționaliza :

— pentru societățile comerciale mari — supravegherea și restructurarea/reabilitarea severă, de amploare ;

— funcționarea societăților de strategie sau a altor societăți specializate, în elaborarea și implementarea proiectelor de restructurare și privatizare.

● Selecționarea și specializarea personalului propriu și a colaboratorilor :

— în funcție de evoluția procesului de privatizare, F.P.S. va adapta, în mod corespunzător, schema organizatorică și structura de personal ;

— în concordanță cu specificul activității, personalul propriu va fi perfecționat în cadrul unor programe interne și/sau prin intermediul asistenței tehnice internaționale.

Se va finaliza acțiunea de numire a reprezentanților F.P.S. în calitate de acționar majoritar în adunările generale ale acționarilor, cu care se vor încheia contractele de reprezentare ;

— În conformitate cu prevederile Legii contractului de management, F.P.S. va selecționa managerii și va încheia contractele de management.

● Controlul societăților comerciale aflate în portofoliu

În conformitate cu prevederile legale referitoare la controlul acționarilor, acesta va fi efectuat :

— direct (prin reprezentanți) ;

— prin subcontractare (societăți de strategie) ;

— prin studii și analize efectuate de firme de consultanță.

● Dezvoltarea laturii financiare a activității F.P.S.

Procesul de privatizare și restructurare implică un efort financiar deosebit. În afara bugetului propriu al F.P.S., care este limitat, se va dezvolta activitatea de identificare a surselor de finanțare (asistență tehnică nerambursabilă, acorduri bilaterale, împrumuturi bancare, linii de credit) și de dirijare eficientă a fondurilor obținute pentru pregătirea privatizării societăților comerciale selectate de F.P.S.

● Intensificarea mediatizării activității F.P.S.

Imaginea activității F.P.S. va fi reflectată prin o promovare mai insistentă, cu diverse mijloace, atât pe

plan intern, cât și extern, pentru creșterea transparenței procesului și atragerea investitorilor potențiali.

Colaborarea, cu instituții similare din alte țări va contribui la cunoașterea reciprocă a activității și la îmbunătățirea experienței în domeniu.

1.3. În domeniul relațiilor cu ministerele și alte organe ale administrației publice

● Perfecționarea cadrului relațional în pregătirea, desfășurarea și stimularea privatizării

F.P.S. va acționa, pe bază de consens, cu toate organismele implicate în privatizare și ținând seama de cerințele de complementaritate funcțională cu acestea, pentru precizarea modalităților concrete și eficiente de implicare în desfășurarea accelerată a privatizării.

În acest sens F.P.S. își stabilește coordonatele programului de privatizare pe baza și în deplina concordanță cu :

— strategia de reformă economico-socială a Programului de guvernare ;

— strategiile și politicile de dezvoltare sectorială, orientările prognozelor sectoriale și programele de cercetare-dezvoltare elaborate de ministere ;

— politica și măsurile de atragere a capitalului străin prin investiții directe și/sau constituirea de societăți comerciale, promovată de A.R.D. ;

— măsurile de coordonare a procesului de privatizare de competența A.N.P., privind cadrul legislativ favorizant și cadrul metodologic ;

— strategiile de privatizare și restructurare ale societăților comerciale la care F.P.S. este gestionar al participației statului.

● Corelarea conținutului, standardizării, codificării informațiilor privind societățile comerciale prevăzute în diverse acte normative

Bazele de date ale Oficiului Registrului comerțului, F.P.S., A.N.P., Ministerului Finanțelor, referitoare la societățile comerciale cu capital de stat nu concordă și sunt dificil de corelat. Potențialul de accelerare a privatizării rezidă în organizarea riguroasă a informației, cu specificarea clară a organismelor și instituțiilor participante, standardizarea și omogenizarea codificărilor și a conținutului raportărilor agenților economici, corelarea termenelor, sancționarea abaterilor etc. Aceasta se impune și în perspectiva transformării unor regii autonome în societăți comerciale.

F.P.S. va întreprinde demersuri pe lângă celelalte organisme și, în colaborare cu acestea, va contribui la formarea unui sistem informatic referitor la societățile comerciale cu capital de stat.

● Clarificarea drepturilor patrimoniale, îndeosebi asupra terenurilor

Existența titlului de proprietate asupra terenului condiționează privatizarea unei societăți comerciale. M.L.P.A.T. și Departamentul pentru Administrație Publică Locală pot contribui la clarificarea situației terenurilor din patrimoniul societăților comerciale cu capital majoritar de stat. Incertitudinile patrimoniale și litigiile în curs pe această temă constituie, în prezent, obstacolul major în declanșarea privatizării unei societăți.

Cu regularitate, F.P.S. va aduce la cunoștința instituțiilor competente lista societăților comerciale selectate pentru privatizare, dar cu situație neclară în ce privește terenul, solicitând soluționarea urgentă a problemelor.

● Corelarea programelor de restructurare cu cele de dezvoltare locală/regională în funcție de necesități sociale

Programele de restructurare a societăților comerciale mari în vederea privatizării acestora pot avea un important impact social pe plan local. În restructurarea societăților comerciale, F.P.S. va ține seama de efectele admisibile din punct de vedere social. În același timp, Ministerul Muncii și Protecției Sociale va trebui să susțină, cu prioritate, programe de asistență socială și de reorientare a forței de muncă în zonele în care restructurarea unor mari societăți va crea temporar disponibil de forță de muncă. În acest proces, un rol important vor avea și direcțiile teritoriale ale F.P.S.

● Intensificarea mecanismelor de piață

Pentru accelerarea privatizării se impun și alte măsuri la nivel macroeconomic sau sectorial, de natură să favorizeze formarea sectorului privat viabil și anume :

— formarea pe baze economice, concurențiale a prețurilor și liberalizarea accesului pe piața valutară ;

— implicarea eficientă în privatizare a unităților din sistemul financiar-bancar în calitate de investitori instituționali și prin servicii specializate, de consultanță etc. ;

— dezvoltarea pieței de capital prin crearea și funcționarea reală a fondurilor de investiții, în măsură să acopere o parte crescândă a cererii de capital în domeniul privatizării.

Adoptarea unei politici fiscale care să promoveze, pe baze nediscriminatorii, participarea investitorilor potențiali, autohtoni și străini, la privatizarea și restructurarea societăților comerciale.

CAPITOLUL II

Orientări strategice și politici de privatizare în anul 1994

2.1. Obiective

Orientările strategice de privatizare ale F.P.S. în anul 1994 decurg din strategia de reformă economico-socială a Programului de guvernare și țin seama de analizele sectoriale ale ministerelor, în măsura disponibilității și utilității acestora în raport cu specificitatea procesului de privatizare. Aceste orientări vizează :

— accelerarea privatizării societăților comerciale din sfera producției materiale și din alte sectoare prioritare ;

— continuarea privatizării societăților comerciale mici prin procedura standard și adaptarea acesteia la condițiile specifice ale diferitelor sectoare ;

— privatizarea societăților comerciale mijlocii și mari, prin diverse metode și combinații ale acestora, potrivit particularităților fiecărui caz ;

— restructurarea și privatizarea societăților comerciale mari, ținând seama, precumpănitor, de strategia sectorială/subsectorială, respectiv de evoluția prognozată a pieței specifice, concurența, poziția societății în lanțul producție-distribuție etc. ; societățile comerciale mari, aflate în poziție de monopol sau oligopol, nu vor fi privatizate sau incluse în programele sectoriale fără elaborarea realabilă a proiectelor de restructurare și privatizare ;

— privatizarea și restructurarea societăților comerciale mijlocii ținând seama, în primul rând, de con-

cluziile studiilor de fezabilitate, de potențialii investitori privați și de resursele acestora, în raport cu cerințele de competitivitate ale societăților respective ;

— descentralizarea privatizării prin subcontractarea cu societăți specializate a activităților specifice și prin mandatarea unor societăți de strategie subsectorială cu atribuții de elaborare a unor proiecte complexe de restructurare și privatizare și de coordonare a implementării acestora ;

— lichidarea societăților comerciale care nu pot fi reabilitate, cu evaluarea costurilor financiare și sociale.

În vederea accelerării procesului de privatizare, F.P.S. va acorda în continuare facilitățile prevăzute de lege.

2.2. Politici de privatizare pe sectoare

Experiența acumulată în anul 1993 cu privire la privatizarea cu prioritate a anumitor sectoare — agricultura, industria alimentară, comerțul, turismul, industria de textile-confecții, industria pielăriei și încălțăminte, prelucrarea lemnului, transporturile, construcțiile și materialele de construcții, industria locală și serviciile de interes local — justifică menținerea aceluiași opțiuni în programul pe 1994.

Privatizarea în aceste sectoare, ca și în celelalte, se va face ținând seama de :

— eficiența sectorului de activitate, condiționată de interdependența agenților economici și de libera concurență ;

— efectele benefice produse de privatizare în întregul lanț de producție și distribuție din sectoarele respective ;

— efectul de antrenare exercitat de societățile privatizate asupra celorlalți agenți economici.

Agricultura și industria alimentară

Strategia de privatizare pe anul 1994 are în vedere structura de acționariat creată ca efect al aplicării Legii fondului funciar.

Ținând seama de faptul că sectorul privat din agricultură a devenit preponderent (deținând peste 80% din suprafața agricolă și între 60 și 90% din efectivele de animale) și că mijloacele de muncă se găsesc în proprietatea statului, prioritățile de privatizare se vor eșalona astfel :

— societățile comerciale prestatoare de servicii (Agromec, Agrocapa, Agrotransport) ;

— societățile comerciale din domeniul circulației mărfurilor (Prodas, societăți comerciale de legume-fructe) ;

— societățile comerciale de industrializare a produselor agricole ;

— societățile comerciale de producție.

Un caz special îl reprezintă serviciile de mecanizare a lucrărilor agricole care, în prezent, sunt prestate de societăți comerciale independente, în privatizarea cărora trebuie să se aibă în vedere evitarea perpetuării unor monopoli locale. Privatizarea Agromecurilor se face prin vânzarea de acțiuni, în conformitate cu normele metodologice elaborate în acest scop de F.P.S. în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Alimentației.

În vederea dimensionării optime în raport cu beneficiarii serviciilor și cu solicitările potențialilor cum-

părători, F.P.S. și F.P.P., cu consultarea Ministerului Agriculturii și Alimentației, vor proceda la divizarea unor societăți existente și crearea altora noi pe structura actualelor secții sau grupuri de secții.

Vânzarea acțiunilor prin negociere directă se poate face către asociația formată din membrii conducerii și salariații societății agricole private și către producătorii agricoli individuali, constituiți într-o formă asociativă cu personalitate juridică.

O atenție deosebită se va acorda restructurării sectorului de valorificare și comercializare a produselor agricole prin constituirea unor societăți specializate pentru anumite produse agricole, care să contribuie la fluidizarea achiziționării, stocării, procesării primare și transportului de mare volum.

Industria alimentară este unul din sectoarele care vor fi privatizate în ritm mai intens, utilizând combinații de metode, de la oferta publică la atragerea unui investitor strategic, apt să susțină finanțarea și integrarea societăților din lanțul productiv, organizarea eficientă și desfacerea producției și dezvoltarea competitivă în raport cu piața internațională.

Comerțul

Strategia F.P.S. în domeniul comerțului se va axa pe: continuarea privatizării societăților comerciale mici prin procedura standard, privatizarea societăților comerciale mijlocii sau mari eficiente, cu rol important în lanțul producție-distribuție, cu piața bine determinată, stabilă și, pe cât posibil, specializată pe anumite grupe de produse.

Pentru accelerarea privatizării în comerț, se va acționa în direcția înlăturării unor dificultăți specifice care privesc:

— obținerea dreptului de proprietate asupra spațiilor utilizate și asupra terenurilor (de menționat că, pe totalul unităților comerciale, 34,5% din spațiile de distribuție a bunurilor de consum aparțin altor instituții — cea mai mare parte regiilor autonome pentru administrarea clădirilor —, cu care există litigii în instanțele de judecată);

— existența contractelor de locație de gestiune sau închiriere încheiate pe perioade lungi.

Transporturile

Strategia de privatizare și restructurare a societăților comerciale din transporturi se va corela cu proiectele de îmbunătățire a infrastructurii și de dezvoltare a comunicațiilor.

În acțiunile de privatizare se va ține seama de următoarele caracteristici ale activității de transporturi din țara noastră:

— gradul ridicat de uzură fizică și morală a mijloacelor de transport existente;

— dificultățile aprovizionării cu combustibili și piese de schimb;

— precaritatea bazei de întreținere și servicii specifice, care determină necesitatea unor investiții ulterioare privatizării.

Societățile de transporturi rutiere sunt primele în măsură să realizeze adaptările necesare privatizării.

Având în vedere caracteristicile acestor societăți (ponderea foarte mare a valorii autovehiculelor — 85—92% din patrimoniu), vânzarea acțiunilor se face potrivit procedurii elaborate de F.P.S. împreună cu Ministerul Transporturilor.

În domeniul transporturilor aeriene și navale există o puternică presiune concurențială internațională. Pentru stabilizarea poziției societăților românești este necesară asocierea cu firme de renume din domeniu (investitori strategici).

În sfera prestărilor de servicii, vor fi organizate distinct și vor avea prioritate societățile comerciale mici din domeniul auto și naval.

Construcțiile

Privatizarea în acest sector este favorizată de existența următoarelor premise:

— valoarea relativ redusă a capitalului social;

— mobilitatea organizatorică ridicată;

— capacitatea mare de absorbție a forței de muncă;

— potențialul apreciabil de dezvoltare, factor favorizant al relansării economice;

— efectul de antrenare exercitat asupra celorlalte sectoare ale economiei.

Strategia de privatizare va fi orientată în următoarele direcții principale:

— divizarea societăților comerciale mari al căror obiect de activitate se poate împărți în activități autonome pe plan local;

— identificarea investitorilor capabili să susțină financiar societățile comerciale mari cu activitate de activitate generală, cu lucrări de amploare în țară și străinătate, cu specializare deosebită;

— continuarea privatizării prin procedura standard a societăților comerciale mici.

Turismul

Strategia de privatizare a turismului trebuie să aibă ca obiectiv crearea unui sector privat, puternic și eficient, capabil să concureze în competiția de atragere a turiștilor din țară și din străinătate.

Coordonatele strategiei de privatizare în sector sunt :

— pentru marile complexe hoteliere sau lanțuri de hoteluri se vor identifica investitori strategici interni sau externi, cu posibilități financiare și se va accelera procesul de privatizare prin vânzarea de acțiuni pe bază de ofertă publică ;

— capacitățile turistice de interes local vor fi vândute unor investitori locali sau integrate în proiecte de dezvoltare locală ;

— investițiile directe de capital străin se vor orienta spre modernizarea bazei turistice și ridicarea nivelului prestației turistice la standardele internaționale.

Se va acționa pentru eliminarea disfuncționalităților manifestate în 1993 și care au constat în :

— interpretarea diferită a unor reglementări referitoare la dreptul de proprietate asupra terenului de către unele organisme — primării, oficii de cadastru abilitate să acorde aprobări, vize etc. — pentru izvoare de ape minerale, pârtii de schi, parcaje auto ;

— existența a peste 35% din activele societăților comerciale de turism în imobile naționalizate ;

— revendicările altor instituții — sindicatele, băncile, unele ministere (M.Ap.N., Ministerul Sănătății), regiile autonome, consilii locale sau cooperarea meșteșugărească — privind imobilele ocupate de societățile din turism ;

— existența unor contracte de locație de gestiune sau închiriere nefondate economic și nedecurgând din strategia de dezvoltare a societăților respective.

În paralel cu privatizarea societăților comerciale din turism, o atenție deosebită se va acorda acțiunii de restructurare a turismului balnear, care se bazează pe o importantă resursă naturală, factorii de cură din țara noastră fiind competitivi pe plan internațional.

Întregul proces de privatizare din turism va avea în vedere asigurarea protecției adecvate a patrimoniului turistic național.

Industria de textile-confecții și industria pielăriei și încălțămîntei

Dirjecțiile principale ale privatizării constau în :

— continuarea procesului de identificare a societăților mici privatizabile și cuprinderea acestora în procedura standard în anul 1994 ;

— pregătirea societăților mijlocii și mari în vederea privatizării ;

— intensificarea procesului de identificare și re-alocare a activelor (subunități) neperformante ce pot fi vândute, închiriate sau date în locație de gestiune ;

— pregătirea societăților comerciale care, în vederea accesului pe piețe externe, au nevoie de parteneri străini pentru asocieri în vederea privatizării. Cooperarea F.P.S. cu F.P.P., A.N.P. și A.R.D. în elaborarea unor pachete de oferte pentru investitorii străini (parteneri tradiționali și strategici, instituții financiare, mari comercianți).

Prelucrarea lemnului

Factorii care determină locul prioritar al acestui sector în acțiunile de privatizare sunt atractivitatea pentru investitorii privați, competitivitatea și tradiția, posibilitatea desfacerii pe piața internă și pe cea externă, asigurarea materiilor prime din țară (în proporție de 95%) și ușurința relativă în adaptarea tehnologiilor și produselor la cerințele pieței.

În paralel cu procesul de privatizare a societăților comerciale mici prin procedura standard, societățile comerciale mijlocii și mari vor fi supuse analizei în vederea unor restructurări organizatorice, de activitate și/sau manageriale în faza de pregătire a privatizării.

În situațiile în care studiul de fezabilitate a privatizării și a eventualei restructurări pentru societate relevă că privatizarea integrală nu este posibilă sau oferta de cumpărare de acțiuni este insuficientă, se vor promova diferite forme de reducere a participării statului direct prin vânzare și indirect prin majorare de capital sau asocieri.

Principalele obiective ale restructurării societăților din sector sunt :

— restructurarea capacităților pentru produsele stratificate (PAL, PFL, placaș, furnir) în funcție de resursele de lemn, astfel încât să se susțină calitativ și sorial dezvoltarea producției de mobilă ;

— redimensionarea capacităților de producție a mobilei prin specializarea acesteia pe grupe de produse, urmărindu-se creșterea și diversificarea exportului ;

— reorganizarea activității societăților mijlocii și mari prin divizări, fuziuni sau asocieri, în scopul asigurării unei poziții stabil-competitive pe piața internă și externă.

CAPITOLUL III

Programul de privatizare

3.1. Restructurarea societăților comerciale

Restructurarea, în cadrul procesului de reformă economică, se desfășoară pe trei niveluri distincte, intercorelate organizatoric și instituțional :

— ajustarea structurală, la nivel macroeconomic, a ponderii diferitelor ramuri și activități economice, elaborată de Consiliul de Coordonare, Strategie și Reformă Economică ;

— restructurarea sectorială/subsectorială, elaborată la nivelul ministerelor, cu aplicare la domeniile de activitate economică supuse unei schimbări generalizate privind volumul, structura și calitatea produselor și serviciilor, numărul și forma de organizare a agenților economici participanți, programe de reconversie a forței de muncă și programe de protecție socială ;

— restructurarea microeconomică, realizată de către F.P.S., pe baza studiilor de restructurare sectorială/subsectorială, urmărind respectarea unor criterii de performanță potrivit cu cerințele de adaptare a întreprinderii, sub acțiunea conjugată a schimburilor mediului economic și a particularităților locale, la cerințele economiei de piață.

Ținând cont de strategiile sectoriale elaborate de ministere, direcțiile de restructurare-privatizare din cadrul F.P.S. selectează societățile comerciale ce urmează a fi restructurate/privatizate și întocmește listele cu ofertele de privatizare.

În acest sens, vor fi avute în vedere diferitele tipuri de restructurare, posibil de efectuat înainte sau după privatizare în concordanță cu cerințele de maximizare a eficienței economice.

Prin procesul de restructurare se urmărește :

— redimensionarea societăților comerciale sau a capacităților de producție în funcție de cererea solvabilă, având în vedere resursele umane și de materii prime și disponibilitățile financiare existente ;

— realizarea de divizări sau fuzionări de societăți comerciale în scopul valorificării superioare a capacităților de producție existente, forței de muncă, relațiilor de colaborare, al creării unei piețe concurențiale ;

— oprirea temporară, până la găsirea soluțiilor tehnico-economice și a resurselor financiare, a societăților sau subunităților care lucrează cu pierderi dar au perspective de reabilitare ;

— lichidarea societăților comerciale nerentabile și fără perspectivă de redresare în actuala organizare, cu realocarea activelor spre alte utilizări.

F.P.S. abordează procesul de restructurare în temeiul atribuțiilor conferite de Legea nr. 58/1991, în condițiile opțiunilor macroeconomice ale Guvernului, ale strategiilor sectoriale elaborate de ministere, ținând cont de resursele financiare disponibile, urmărind pregătirea pentru privatizare a societăților comerciale din sectoarele prioritare.

Identificarea societăților comerciale restructurabile se va face luând în considerare :

— importanța strategică a societăților comerciale în cadrul sectorului sau a acestuia în cadrul economiei (ponderea în P.I.B., în populația ocupată, în consumul de resurse etc.) ;

— strategiile sectoriale din care rezultă perspectiva evoluției pe o perioadă de 5—10 ani ;

— opțiunile potențialilor cumpărători sau investitori ;

— analizele proprii utilizând criterii specifice de identificare ;

— recomandările F.P.P. coacționare ;

— situația economico-financiară a societăților comerciale.

În vederea stabilirii modului de restructurare și a criteriilor de performanță, se vor face analize economice și financiare la nivelul fiecărei societăți comerciale în cadrul unor studii de fezabilitate a restructurării și privatizării.

Procesul de restructurare a societăților comerciale mijlocii și mari cuprinde :

— restructurarea organizatorică, prin care se urmărește flexibilizarea societăților comerciale în raport cu cerințele pieței pe baza creării de societăți mai mici a căror privatizare se poate realiza mai rapid ;

— restructurarea financiară, având drept scop creșterea lichidității sau solvabilității ;

— restructurarea tehnică și tehnologică, având drept scop ridicarea performanțelor și calității produselor ;

— restructurarea managerială, cu scopul promovării unor strategii adecvate adaptării la condițiile concurențiale.

În funcție de performanțele evidențiate de studiile de restructurare, se va face ierarhizarea societăților comerciale și, în limitele fondurilor financiare disponibile, se va trece la restructurarea efectivă a acestor societăți.

Societățile comerciale nerentabile, de mari dimensiuni, cu pondere semnificativă în ansamblul activității ramurii/sectorului, care propagă efecte negative puternice asupra celorlalte societăți și asupra siste-

mului financiar bancar, sunt supuse unei supravegheri speciale și izolate financiar, prin Direcția de restructurare și operațiuni de supraveghere din cadrul F.P.S. care acționează pentru :

— definirea urgentă de măsuri pentru stoparea efectelor negative asupra celorlalți agenți economici și minimizarea pierderilor, pornind de la oprirea activităților cu pierderi până la lichidarea părților neviabile din societățile comerciale respective ;

— a acorda asistență și a colabora cu managerul la analiza societăților comerciale și la elaborarea planurilor de restructurare ;

— a se ocupa de crearea unor echipe de management corespunzătoare (restructurare managerială) ;

— a identifica și utiliza resursele financiare (fonduri speciale de la bugetul de stat, donații internaționale și bilaterale și alte resurse atrase) ;

— a controla și stimula implementarea măsurilor de restructurare/reabilitare, investiții, planuri sociale, servicii pentru atragerea investițiilor străine ;

— a iniția programe de soluționare a dificultăților de ordin social, în colaborare cu autoritățile competente (M.M.P.S., administrațiile locale).

Direcția de restructurare și operațiuni de supraveghere din cadrul F.P.S. monitorizează și ia măsurile de competența acționarilor și pentru :

— societățile comerciale intrate în procedura de încetare de plăți (prefaliment) și faliment ;

— societățile comerciale neviabile, lichidate la inițiativa acționarilor.

F.P.S., în colaborare cu ministerele, va continua crearea unor societăți comerciale de strategie, care grupează unități cu interese comune. Acestea asigură elaborarea prognozelor și strategiilor de restructurare, sunt mandatate să gestioneze și să implementeze proiectele de restructurare aprobate și asigură, în același timp, reprezentarea fondurilor în adunările generale ale societăților comerciale la care dețin acțiuni.

3.2. Vânzarea de acțiuni

Vânzarea de acțiuni prin ofertă publică se va aplica societăților comerciale mari, cu performanțe financiare semnificative. Avantajele oferite de această metodă sunt atragerea fondurilor din partea unui număr extins de mici investitori, precum și încurajarea acționariatului public, respectiv privatizarea în masă, prin utilizarea carnetelor cu certificate de proprietate. Aplicabilitatea metodei va fi determinată de operaționaliz-

area pieței secundare a titlurilor de valoare și a intermediarilor specializați.

Vânzarea prin licitație este metoda cea mai rapidă și se va aplica pentru orice dimensiune a pachetului de acțiuni oferite, putând fi organizată pentru investitori preselecționați și pentru cei potențiali.

Metoda de vânzare prin negociere directă va fi aplicată, de preferință, în situația în care există un singur investitor strategic potențial sau condițiile impuse în contractul de vânzare de acțiuni sunt complexe și au o importanță majoră pentru asigurarea viabilității societăților comerciale.

Metodele combinate de privatizare se vor folosi în cazurile în care, din analiza societății comerciale, s-a constatat necesitatea asigurării unei structuri optime a acționariatului privat și în cele ale societăților mari ale căror acțiuni se pot vinde în mai multe etape, prin adresare către toate categoriile de investitori potențiali.

F.P.S. și F.P.P. vor decide metodele de vânzare sau combinația acestora pentru fiecare societate comercială ținând seama fie de planul de privatizare elaborat pe baza unei analize detaliate, fie de procedura aplicabilă tipului de societate comercială selectată.

Pentru anul 1994, oferta de privatizare prin vânzare de acțiuni a F.P.S. este estimată astfel :

Tipul societăților comerciale	Numărul	Capitalul social (mil. lei) *)
Mici	1.930	280.000
Mijlocii	403	443.000
Mari	35	442.000
TOTAL	2.368	1.165.000

*) Date de bilanț la 31.12.1992.

La această ofertă se adaugă privatizările începute și nefinalizate încă, așa cum sunt menționate în Raportul de activitate al F.P.S. în anul 1993.

Pe principalele sectoare și tipuri de societăți, oferta de privatizare în anul 1994 va fi următoarea :

a) SOCIETĂȚI COMERCIALE MICI

Domeniul de activitate	Numărul	Capitalul social (mil. lei) *)
Industrie	280	110.000
Agricultură	1.036	122.600
Industrie alimentară	131	12.400
Transporturi	141	16.700
Construcții	100	8.400
Comerț	215	6.000
Turism	27	3.900

*) Date de bilanț la 31.12.1992.

În anul 1994, procesul de privatizare a societăților comerciale mici va continua în ritm accelerat, aplicând procedura standard de privatizare și ținând seama de principalele particularități și problemele apărute în aplicare.

Ritmul, durata și amploarea privatizării societăților comerciale mici sunt condiționate de eliminarea constrângerilor manifestate în procesul respectiv, și anume :

— întârzierea obținerii titlurilor de proprietate asupra terenurilor ;

— întocmirea defectuoasă sau cu întârziere a unor documentații și transmiterea lor la F.P.S. ;

— lipsa de clarificare a duratei și condițiilor contractelor de locație de gestiune sau închiriere în curs ;

— nivelul disponibilităților bănești ale populației, constatându-se că salariații constituiți în asociații cu personalitate juridică nu dispun de resurse financiare pentru plata avansului minim de 30% ;

— nivelul ridicat al dobânzilor la creditele bancare ;

— lipsa garanțiilor asociațiilor de salariați, ceea ce face ca băncile să nu le acorde credite ;

— nivelul dividendelor previzionate nu asigură posibilitatea achitării creditului F.P.S. într-o perioadă de 6 ani, de către asociația salariaților.

Date fiind constrângerile reale menționate, F.P.S. va lua măsurile necesare menite să diminueze influența lor defavorabilă asupra dinamicii privatizării, în colaborare cu factorii implicați.

În cazuri bine justificate, pe baza analizei documentației de privatizare, F.P.S. va negocia contractele de vânzare-cumpărare, în condițiile în care plata avansului nu va fi mai mică de 15% din prețul acțiunilor vândute, iar eșalonarea ratelor nu va depăși 10 ani de la data semnării contractului.

Societățile comerciale mici, care vor fi identificate ca având o poziție strategică, vor fi exceptate de la procedura standard și vor urma un plan individual de privatizare și restructurare.

b) SOCIETĂȚI COMERCIALE MIJLOCII

Domeniul de activitate	Numărul	Capitalul social (mil. lei) *)
Industrie	193	267.700
Agricultură	19	40.000
Industrie alimentară	60	48.000
Transporturi	25	26.000
Construcții	42	22.000
Comerț	52	31.000
Turism	12	7.800

*) Date de bilanț la 31.12.1992.

Privatizarea societăților comerciale mijlocii va avea în vedere identificarea unor potențiali investitori strategici, cu o capacitate financiară capabilă să asigure pe termen lung viabilitatea societăților respective, inițiativa cumpărării de acțiuni de către salariați și conducere sau apariția mai multor investitori dispuși să cumpere pachete de acțiuni. Pornind de la situația reală, concretă pentru fiecare societate comercială, F.P.S. va adopta metoda sau combinația de metode de privatizare cea mai adecvată.

c) SOCIETĂȚI COMERCIALE MARI

Domeniul de activitate	Numărul	Capitalul social (mil. lei) *)
Industrie	11	201.000
Agricultură	18	163.700
Industrie alimentară	1	22.000
Transporturi	1	24.000
Construcții	2	13.300
Comerț	1	10.200
Turism	1	7.800

*) Date de bilanț la 31.12.1992.

Privatizarea societăților comerciale mari este direct legată de restructurare, costurile operațiunilor premergătoare privatizării fiind mari și necesitând evaluări, expertize contabile, estimarea viabilității societăților comerciale respective.

Privatizarea acestor societăți este strict condiționată de identificarea unor potențiali investitori, deținători de resurse financiare suficiente, capabili să preia o parte semnificativă a efortului investițional și să asigure o poziție competitivă pe piață a societăților privatizate.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5,
 cont 30.98.12.301 B.C.R. — M.E.
 Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
 str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
 Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.53.